

"Пам'яті невинуватий осколок"

Мельницька
Інна Володимирівна

(1925-2021)

харківська поетеса, прозаїк, перекладач, педагог

Основні дати життя і творчості

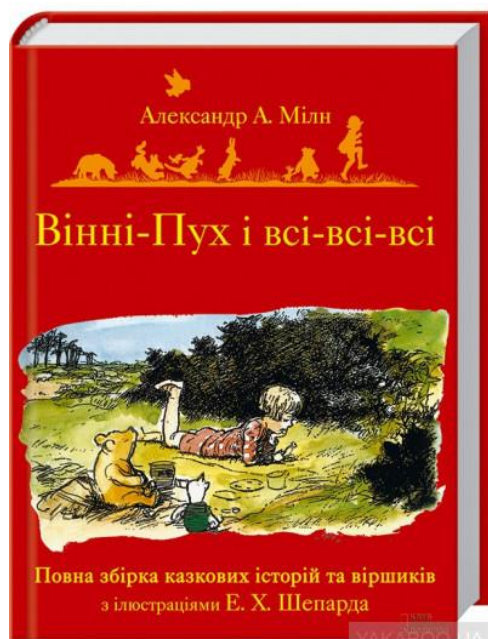
- Інна Володимирівна Мельницька народилася 18 червня 1925 р. в м. Харкові у родині вчителів. Дівчинка була зовсім маленькою, коли її батьки розлучилися, і вона залишилася з батьком і старшою сестрою Марією. Інна блискуче вчилася у школі, писала вірші та музику. Мріям про творчість стала на перешкоді війна.
- Разом із батьком, вчителем-енциклопедистом Володимиром Івановичем Оскнером, Інна залишилася в окупованому ворогом місті. Вона назавжди запам'ятала, як люди вмирали від голоду і хвороб, як гнали з міста євреїв, приречених на загибель, як вішали і розстрілювали тих, хто не хотів коритися новій владі. Тоді Інна втратила батька.
- Після першого визволення Харкова у лютому 1943 р. радянськими військами дівчина пішла працювати у шпиталь і разом із ним виїхала у березні, коли німці знову захопили місто.
- Після багатьох поневірянь Інна опинилася у Татарії, працювала у дитячих яслах, мріяла про перемогу, про повернення до рідного міста.

- У березні 1945 р. вона повернулася до Харкова, де стала жити у родині матері.
- У 1949 р. вона з відзнакою закінчила Харківський педінститут іноземних мов та аспірантуру при ньому (1952).
- У 1946-1948 рр. працювала у Харківській спецшколі-інтернаті з англійською мовою викладання, потім викладала англійську мову у Харківському культурно-просвітньому технікумі (1949–1950) та у Харківському інституті іноземних мов (1959–1960).
- Після об'єднання інституту з Харківським університетом Інна Володимирівна Гаврильченко працювала на факультеті іноземних мов (1960–1982), де одночасно керувала літературною студією, з якою вийшли відомі наразі перекладачі іноземної прози та поезії.

Інна Мельницька перекладала прозу та поезію з англійської мови – у її перекладі були опубліковані твори А. Конан Дойла, Р. Макдональда, В. Сарояна, А. Крісті, П. Хейган, А. А. Мілна та ін. Перекладацькій творчості письменниці та її учнів присвячено книгу «Сузір'я Інни Мельницької» (Винниця, 2013).

Полишивши викладання в університеті, Інна Мельницька присвятила себе літературній творчості. У 1988 р. побачила світ повість у новелах «Когда не было лета», присвячена життю окупованого Харкова (до того новели були надруковані у авторському перекладі на сторінках журналу «Прапор»).

«Надпись на парапете» (1995). Книга складається із двох розділів: оповідання різних років і фрагмент ділогії «Украинский эшелон».

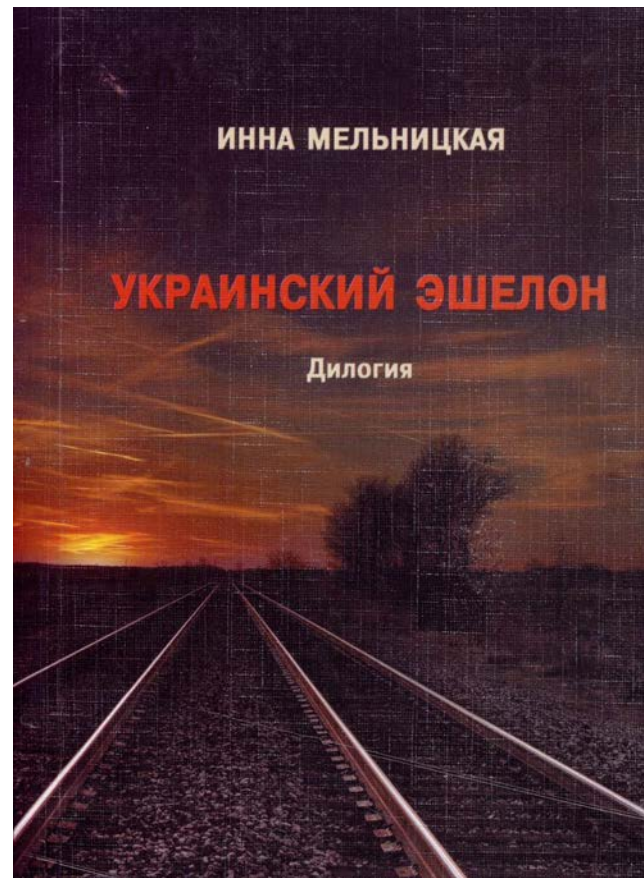
У 2011 р. вийшла збірка прози «Страна моего детства», до якої увійшла повість «Митька» та оповідання, де письменниця розповідає про велич та ницість своїх сучасників, про те, що людина повинна залишатися людиною навіть за важких та трагічних обставин життя.

Книга присвячена батькові письменниці. За цю книгу вона отримала харківську премію «Народне визнання-2013».

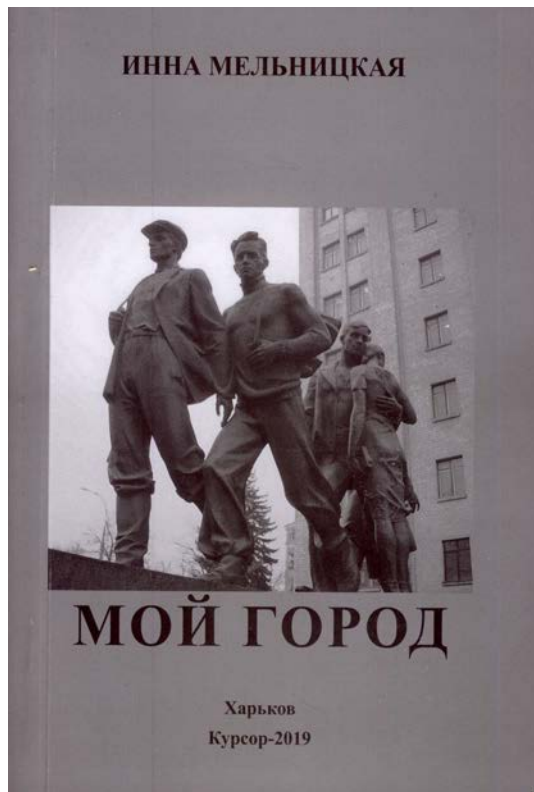

Это мой отец. Он умер от голода в оккупации 1 мая 1942 года.
Я не знаю, где он зарыт. У него нет могилы.
Пусть эта книга будет ему памятником.

Героїня повісті «Украинский эшелон» (книга вийшла окремим виданням 2014 р.), дівчина на ім'я Тася Гарднер - у постаті можна вгадати риси самої авторки. Дівчину не зломив окупація, не знищила тюрма. Крізь всі випробування вона пронесла почуття людської гідності та віру в людей.

У 2019 році вийшла збірка «Мой город», присвячена Харкову та його людям, відомим та невідомим мешканцям рідного міста письменниці.

**ТЕ, О КОМ ЗДЕСЬ ИДЁТ РАССКАЗ,
БЕРЯСЬ ЗА ДЕЛО И ДАЖЕ ИДЯ НА ПОДВИГ,
ОБЫЧНО НЕ ЖДАЛИ
НИКАКОЙ БЛАГОДАРНОСТИ –
ОНИ ПОПРОСТУ НЕ ДУМАЛИ О НЕЙ.**

**ТАК ПУСТЬ СТРАНИЦЫ ЭТОЙ КНИГИ
ЛЯГУТ К ИХ НОГАМ,
КАК ЛОЖАТСЯ К ПОДНОЖИЮ МЕМОРИАЛА
ЦВЕТЫ БЛАГОДАРНОЙ ПАМЯТИ.**

I. Мельницька – автор декількох поетичних збірок.

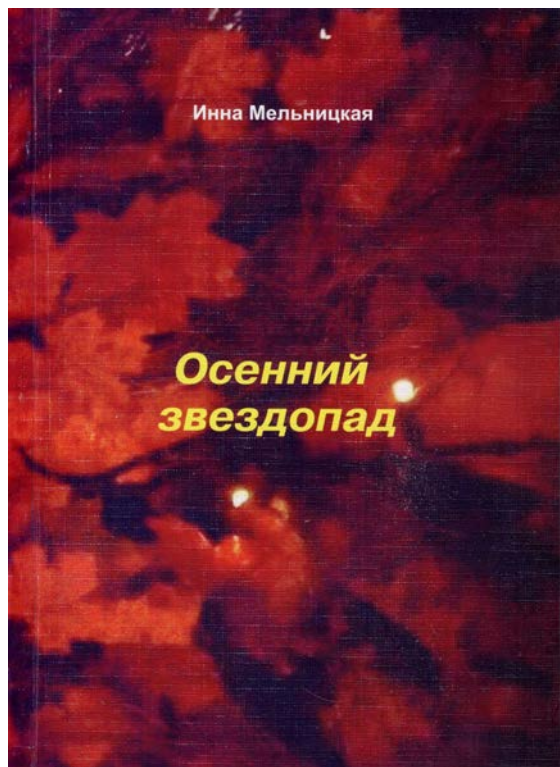
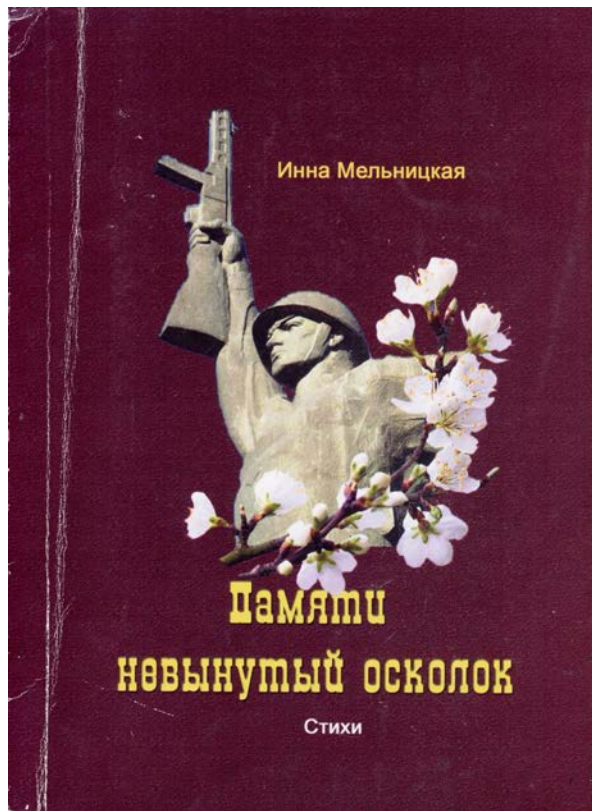
У 2002 році вийшла збірка “Опрокинутые облака”.
Збірка знайомить з віршами письменниці різних років.

Начало книги

Уже давно на Новый год
Хороших не было морозов:
То мокрый снег, то дождь идет –
Ну, словом, не зима, а слезы!
А нынче вдруг морозный хруст
И плотный наст да ветер жгучий –
И как-то отступает грусть,
И ждешь: а вдруг счастливый случай –
И ты, зажмурившись, шагнешь
Вперед и прямо, без оглядки,
Отважно пересилив дрожь,
И трепет век, и ужас сладкий,
На миг прижмешь ладонь к виску,
Расклеишь мерзлые ресницы –
И твердо выведешь строку
На снежной белизне страницы!

«Памяти невынутый осколок» (2017), «Осенний звездопад» (2020), «В другом измеренье» (2021, останні дві збірки вийшли з друку вже після смерті автора).

Мне снятся ласковые сны:
Мне снятся горы, снится море –
Как будто нет на свете горя
И мы для счастья рождены!
Мне снится звонкая весна,
И рек широкие разливы,
И зеленеющие нивы,
И троп альпийских крутизна,
Родная тяжесть рюкзака,
И дым костра у горной речки,
И дров потрескиванье в печке,
И вкус парного молока,
Лесные тихие озёра,
И незнакомые друзья,
И ждущие меня просторы –
И вновь дорога... Нет – стезя!
Как будто всякую беду
Я одолеть сумею смело –
Как будто всё успею сделать –
И – успокоенной –
уйду.

2 августа 2006 г.

У ЦНБ зберігаються листи часів війни з архіву Інни Володимирівни Мельницької.

В боях бывают редкие минутки,
Когда стихает орудейный гром, –
И замечаешь: прилетели утки,
Ворона чистит сизое перо;
В грязи дорог, разбитых сапогами,
Пробился чудом слабенький росток –
И ты вдруг вспомнишь о далекой маме,
Разглядывая хрупкий лепесток...

...Случаются среди грохота войны
Внезапные короткие затишья –
И сердца стук,
как пульс Вселенной,
слышен
В немислимом
пространстве
ТИШИНЫ.

Інна Мельницька нагороджена медалями, в тому числі ювілейною італійською медаллю «Альпіні» (Associazione Nazionale Alpini). Вона – член НСПУ з 1997 р.

Удостоєна звання «Харків'янин року 2005». Була лауреатом премій ім. Б. Слуцького, ім. Ю. Долгорукого, ювілейної премії часопису «Радуга», премії «Народное признание» Міжнародного благодійного Фонду Олександра Фельдмана (2013).

Твори І. В. Мельницької перекладені білоруською, мордовською, молдавською, італійською мовами, виходили російською мовою у США та Ізраїлі.

У 1999 р. вона була запрошена британською кіностудією Бі-Бі-Сі для участі у багатосерійному фільмі «Війна століття».

Медаль "Associazione Nazionale Alpini"

Інтернет-посилання

➤ Мельницкая Инна. КАСТЕЛЛО, или мое отвергнутое будущее <https://www.chayka.org/node/7817> ➤ Ювілей Інни Мельницької <https://>

➤ Довженко Елена Борисовна. ИННА ВЛАДИМИРОВНА МЕЛЬНИЦКАЯ - К 90-ЛЕТНЕМУ ЮБИЛЕЮ:

Материалы для библиографии <http://mtlib.org.ua/ukazateli/75-ptushkin-vladimir-mikhajlovich.html>

Виставку підготували:

- *Полякова Юліана Юріївна*, гол. бібліограф науково-бібліографічного відділу
- *Байрамова Каріна Іванівна*, зав. сектору культурно-просвітницької роботи Центральної наукової бібліотеки Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна